

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemoma nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO

LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.

NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —

Račun pri poštenu Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

ŠTEDNJA TUDI NA DRUGI STRANI

Poslanec Cerar zahteva poleg štednje in znižanja davčnih bremen tudi znižanje zdravniških in odvetniških honorarjev in sodnijskih taks

Beograd, 4. marca. Narodna skupščina bo v teku današnjega dne končala načelno razpravo o proračunu. Bržkone se bo že na popoldanski seji vršilo glasovanje, nakar bo takoj sledila podrobna razprava. Ker mora o proračunu razpravljati tudi še senat in mora biti proračun najkasneje do 1. aprila definitivno sprejet bo tudi podrobna razprava v Narodni skupščini zelo pospešena ter bo skupščina do končnega sprejetja proračuna in finančnega zakona z vsemi amandmani imela dnevno po tri seje.

Včerašnja seja

Na včerašnji seji, ki je trajala zopet globoko v noč, je bila razprava prav živahna. Na dopoldanski seji so govorili narodni poslanci Milenko Milutinović, Ljubiša Trifunović, Omer Kajmaković, Rista Djokić, Anton Cerar in Djordje Parabucki.

Poslanec kamniškega sreza g. Anton Cerar se je v svojem govoru uvodoma t. p. lozavzel za ohranitev ljubljanske univerze, nato pa je obširno razpravljalo o položaju slovenskega kmeta ter poudarjal, da so davčna bremena spričo splošnega obubožanja kmečkega prebivalstva daleko previsoka in se morajo za vsako ceno znižati. Ugotoviti moram, je izjavil g. Cerar, da takih bremen, kakor jih predvideva proračun naše ljudstvo ne bo zmoglo in prepričan sem, da bo finančni minister le zelo težko dosegel dohodke kakor jih je predvidel v proračunu. Gospodarska kriza ogroža namreč ves svet. Po vseh državah so milijoni in milijoni delavcev brez dela. Tudi pri nas preživlja zlasti kmet težke čase. Obrt in trgovina sta v popolnem zastoju a industrija vsled pomanjkanja naročil ustavlja svoje obrate. Vse gleda z velikim strahom v bodočnost. Če se peljete proti Ljubljani, vidite nakopičeno v Trbovlju in Hrastniku ogromne zaloge premoga, ljudje pa zmrzu-

jejo in umirajo od mraza. Ljudje se sprašujejo, zakaj je tako in ali bo res tako tudi ostalo. Gospodje, to je problem, ki si množice k razmišljanju in ustvarja lahko zelo nevarno socialno gibanje. Imam popolno zaupanje v vlado in sem trdno uverjen, da hoče pomagati ljudstvu in da je pripravljena storiti vse, kar se da. Gospodarska kriza, ki ogroža svet, zahteva odločnih ukrepov. Prepričan sem, da se gospodarska kriza ne da rešiti drugače, kakor da se pritegne k sodelovanju tudi velekapital. Tudi velekapital mora doprinesiti svoje žrtve. Z javnimi deli bo treba poskrbeti za zaposlitev brezposelnih. Stotisoč rok čaka na delo. Saj ne zahtevamo niti denarja, marveč samo skromnega kruha. Naš delavec noče miloščine, noče živeti v brezdelju, marveč zahteva samo poštenega dela. da se more pošteno preživeti (Dolgotrajno odobravanje.) Naj se da zaslužek širokim masam naših delovnih slojev in ne pušča inozemskim kapitalistom, da jih nesramno izkoriščajo, denar pa spravljajo v svoj žep in ga pošiljajo v inozemstvo. Denar, ki ga plačuje ljudstvo za davke, mora ostati v državi in se vrniti zopet nazaj med ljudstvo. Delavske mezde morajo biti take, da bodo odgovarjale storjenemu delu, potem pa bo mogoče lahko z mnogo manjšimi stroški izhajati in graditi. denar pa bo ostal doma.

Priznavam, da je toliko problemov, da odločitev ni lahka in priznati moram tudi, da si vlada res prizadeva, da bi pomagala na eni in na drugi strani. Mislim, pa da mora biti naša glavna skrb da se preiskri delo in zaslužek onim, ki so delavoljni, ki hočejo delati in zaslužiti. Tudi naš kmet je skromen. On ne zahteva visokih cen, marveč se zadovolji tudi z nizkimi cenami, če se bodo istočasno znižale tudi cene onim predmetom, ki jih mora kmet kupovati. Nujno je potrebno, da se zniža obrestna mera, kajti danes ni kmeta, ki bi ne imel dolgov in ga baš visoke obresti uničujejo.

Treba je tudi napraviti konec naravnost oduševskih zdravniških honorarjem. Bolezen je že sama po sebi huda nesreča in je nemoralno, da se na račun te nesreče drugi še obogate. Isto velja tudi za odvetniške honorarje. Po obstoječih zakonih mora človek, ki išče svoje pravice najeti advokata in je zato ne samo upravičeno, ampak naravnost kategorično zahteva, da se tudi odvetniški honorarji spravijo v sklad z obstoječimi gospodarskimi prilikami. Isto velja tudi za sodnijske takse. Tudi te takse so mnogo previsoke.

Na popoldanski seji je govorila še cela vrsta narodnih poslancev. Med drugimi tudi poslanec g. Alojzij Pavlič, ki je obširno razpravljalo o odnosih s sosednimi državami in kritiziral politiko Vatikana, ki Slovanov sploh ne upošteva. Govornik je mnenja, da bo treba malo bolj energično potrkati na Vatikanska vrata. Z ostrimi besedami je obsodil postopanje Vatikana napram goriškemu nadškofu dr. Sedeju. Vatikani bi ne smeli pozabiti, da katoliška cerkev ni latinska in ne italijanska.

Današnja seja

Beograd, 4. marca. Danes dopoldne se je seja ob 9. nadaljevala. Uvodoma je predsednik sporočil, da je senat brez izpremembe odobril zakon o gospodarskem svetu, o pomorskih akademijah in srednjih trgovskih šolah. Takoj nato se je nadaljevala proračunska razprava. Dopoldne so govorili Stjepan Maksimović, Milivoj Perić, narodni poslanec dravske banovine Dako Makar, nadalje Mihajlo Kostić, Antun Maistrovorović, Dušan Popović, Kosta Aleksić, Grga Angjelinović in Antun Kunarić. Ob 12. je pričel govoriti Mihajlo Jekić. Načelna debata bo danes končana. Jutri dopoldne bo govoril še finančni minister, nakar se bo ob pol 10. začelo prvo glasovanje o proračunu.

Novo znižanje lesnega kontigenta v Franciji?

Pariz, 4. marca s. Ministrski predsednik Tardieu je sprejel zastopnika francoske lesne industrije, ki so ga opozorili na naraščajoče težave na francoskem lesnem trgu. »Temps« poroča, da je bil med inozemskimi uvozniki in francoskimi lesnimi trgovci sklenjen poseben dogovor, ki ga trenutno proučuje pristojna oblast. Po tem dogovoru naj bi se sedaj veljavni kontingent od 1. aprila t. l. dalje znižal najmanj za tretjino.

Sestanek Pilsudski-Jorga

Bukarešta, 4. marca g. Kakor poroča »Cuvantul«, sta razpravljala ministrski predsednik Jorga in maršal Pilsudski o zelo važnih vprašanjih. Oficijelen komunikat o tej konferenci ni bil izdan, pač pa poroča list iz okolice ministrskega predsednika, da se je razpravljalo o vseh za obe državi važnih vprašanjih. V diplomatskih krogih pripisujejo razgovoru velik pomen in vedo celo povedati, da sta oba državnika govorila tudi o poljsko-sovjetskimi nenačelnimi pogodbami, kakor tudi o prekinjenih pogajanjih med Rumunijo in sovjetsko Rusijo v Rigi.

Opustošenje orkana na hebridskem otočju

Suwa, 4. marca. g. Na otočju Novih Hebridov v zapadnem Arhipelu je divjal hud vihar, ki je povzročil ogromno stvarno škodo. Bilo je tudi mnogo človeških žrtev, vendar pa podrobnosti o katastrofi še niso znane.

Nemški predsedniški kandidati

Berlin, 4. marca. AA. Izšla je uradna lista kandidatov za predsednika republike. Na njej so: Düstenberg, Hindenburg, Hitler, Thälmann in Winter.

Primanjklaj v ameriškem proračunu

Newyork, 4. marca. AA. Primanjklaj v prvih 10 mesecih proračunskega leta 1931-32 znaša 781 milijonov dolarjev.

Nad osem milijonov brezposelnih v Ameriki

Washington, 4. marca. d. Po statistiki ameriške zveze sindikalnih organizacij je bilo 1. februarja v Zedinjenih državah 8.3 milijone brezposelnih.

Premirje v Šanghaju

Po umiku kitajskih čet so bile danes ustavljene sovražnosti — Japonska popustljiva

Tokijo, 4. marca. Kakor zatrjujejo v poučenih krogih, bo japonska vlada opustila zaradi odpora Amerike svojo zahtevo po nevtralizaciji Šanghaja. V japonskih krogih pa mislijo, da bo na skorajšnji konferenci, ki bo sklicana v svrhu ureditve odnosov med Japonsko, Kitajsko in ostalimi zainteresiranimi državami, kaka druga država stavela tak predlog.

Washington, 4. marca. Ker so se Kitajci umaknili daleč izza linije, ki jo je zahtevala Japonska, večraj popoldne ni

bilo več bojov. Japonski poslanik Debuči je imel večeraj popoldne dolg razgovor z zunanjim ministrom Stimsonom ter mu je sporočil, da bodo sovražnosti med japonskimi in kitajskimi četami ustavljene in da se bodo japonske čete čimprej umaknile. Premirje bo danes oficijelno razglašeno. Japonska vlada je storila tudi še korake za čimprejšnje sklicanje konference vseh zainteresiranih držav, da se definitivno uredi vprašanje Šanghaja.

Grozen umor v Pragi

Davi so našli umorjeno in grozno razmesarjeno družino gostilničarja Krubija v bližini Karlove univerze

Praga, 4. marca. Skoro vso Prago je danes dopoldne razburil grozovit umor, ki je bil izvršen bržkone v zgodnjih jutranjih urah v mali gostilni v bližini Karlove univerze. Ljudem se je čudno zdelo, da gostilna Hrubi, ki je bila navadno odprta že ob 6. jutraj, danes še ob 9. ni odprla svojih lokalov. Počasi so se začeli pred vhom zbirati ljudje in trkati na vrata. Ko pa se ni nihče oglasil, so obvestili policijo, ki je dala vrata odpreti. V gostilniških prostorih je bilo vse razmetano. Ko so nato pogledali v stanovanje, se je nudil grozen prizor. Gostilničar Hrubi, njegova žena, triletni otrok in natakari so ležali v mlaki krvi grozno razmesarjeni. Otroci so bili že mrtev, ostali pa so še kazali znake življenja.

V sobi so našli okrvavljen mesarski

nož in veliko mesarsko sekuro. Otroci so imeli popolnoma razbito glavo, gostilničar, njegova žena in natakari pa so bili tako obdelani z nožem, da ni nikakega upanja, da bi jim rešili življenje. Tudi v stanovanju je bilo vse razmetano. Policija je takoj uvela preiskavo, ki pa je zaenkrat seveda še brez uspeha. Tudi se ne da ugotoviti ali so morilci kaj odnesli ali ne. Zločin je bržkone bil izvršen v zgodnjih jutranjih urah, ker so gostilno običajno zapirali okrog pol enih, nakar so do treh popravljali in sklopali račune. Kdo bi bil zločinec, je popolnoma zagonetno. V gostilno so zahajali večinoma dijak in okoliški obrtniki. Vsa okolica je razburjena in vse govori o strašnem zločinu, kakršnega praška kriminalna kronika že leta ni zabeležila.

Lindberghovega otroka še niso našli

17.000 detektivov in policajev na delu — Grozljna pisma Lindberghu O otroku še nobenega sledu

Newyork, 4. marca. 17.000 detektivov in policijskih uradnikov išče ugrabljenega otroka letalca Lindbergha. Vse prizadevanje policije pa je ostalo dosej brez uspeha. Preiskavo otežkočajo zlasti tudi neštevilna anonimna pisma, ki jih dobiva policija in ki dajejo razne nasvete, kako bi se dalo izslediti roparje. V nekaterih pismih zatrjujejo pisci, da vedo za kraj, kjer se nahaja otrok. Pozornost policije je vzbudilo pismo iz Princetowna v New Jersey, v katerem sporoča pisec, da se nahaja otrok v oskrbi dveh moških in neke ženske ter označuje tudi točen naslov teh ljudi. Drugo pismo, ki poteka baje od roparjev, zahteva, naj se odkupnina izplača v malih bankovcih, ne pa v tisočakih. Verjetno gre v vseh teh primerih za mistifikacijo in neumne šale. Lindbergh je večeraj sam šel v zanjko. Prejel je pismo, naj prinese na določen kraj odkupnino. Lindbergh je bil v prvi radosti

tako nepreviden, da se je res sam odpeljal na dotični kraj. Tam pa ni našel nikogar.

Policija je izrazila bojazen, da je Lindbergh sam v nevarnosti, da ga odvedejo in mu je zaradi tega priporočila, naj nikar ne naseda takim pismom, marveč naj ravnava spozumno s policijo. V New Jerseyu so aretirali štiri sumljive moške, vendar pa se je izkazalo, da so na stvari nedolžni. V Lindberghovi garaži je policija uredila začasno policijsko postajo. Policija je v velikih skrbih in misli, da je Lindberghov otrok prišel v roke zelo nevarnim roparjem. Tudi Lindbergh je dobil grozljivo pismo, v katerem mu groze s smrtjo, če bi poskušal spraviti roparje v roke policije. Pismo je pisano z enako pisavo kakor listek, ki so ga našli v otrokovi postelji. Policija sklepa, da poteka to pismo od pravih roparjev.

Umor Stambulijskega pred razjasnitvijo

Sofija, 4. marca. AA. List »Vreme« poroča, da bo rodbina pokojnega Stambulijskega v kratkem ukrenila vse potrebno pri državnem tožilstvu, da se dožene resnica o umoru bivšega predsednika bolgarske vlade. List trdi, da je dognano, da je bil Stambulijski odpeljan v Pasardžik, kjer so ga imeli pol dneva zaprtega. Med tem časom je Slavejko Vasiljev govoril iz Pasardžika telefonično s Sofijo in šele nato je bil odpeljan Stambulijski v njegovo rojstno vas Slavovci in tam ubit. List izraža upanje, da se končno dožene resnica o umoru pokojnega Aleksandra Stambulijskega.

Italijanski pokret na Malti

Rim, 4. marca. g. Po časopisnih vesteh se je vrnilo te dni na Malti veliko zborovanje tamkajšnjega prebivalstva, ki se ga je udeležilo 30.000 oseb. Na zborovanju je bila sprejeta resolucija, ki bo predložena baje tudi angleški vladi, v kateri se zahteva, da naj se odstavijo guverner lord Sticklan in njegovi ministri, ker ne spoštuje ustave in naj se razpišejo sp. ne volitve. Med zborovanjem je prišlo tudi do spopadov, pri katerih je bilo več oseb precej ranjenih.

Kapelnik dr. Čerin odhaja

Beograd, 4. marca. Vojni list objavlja ukaz Nj. Vel. kralja, s katerim je prevezen v rezervno višji vojni kapelnik III. klase dr. Josip Čerin.

Zagreb najame novo posojilo

Zagreb, 4. marca. n. Mestna občina namerava najeti notranje posojilo v znesku 60 do 80 milijonov Din. Predlog o posojilu bo te dni predložen občinskemu svetu. Obveznice za posojilo se bodo izdale še ta teden.

Briand zopet v Parizu

Pariz, 4. marca. Bivši zunanji minister Briand se je večeraj vrnil v Pariz, kjer je najel privatno stanovanje. Njegov povratak v Pariz pa ni v zvezi s politikom. Kakor zatrjujejo iz njegove okolice je prišel v Pariz samo zaradi tega, ker mu klima na njegovem posestvu ne prija in ker potrebuje specialne zdravniške nege.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2280.12—2281.48, Berlin 1343.48—1354.28, Curih 1094.36, do 1099.85, London 197.66—199.26, Newyork ček 5641.36—5669.62, Pariz 222.98—223.98, Praga 167.64—168.50, Trst 232.82—235.22.
INOZEMSKA BORZA.
Curih: Beograd 3.07, Pariz 20.36 in pol, London 18.07, Newyork 517. in pol, Bruselj 72.10, Milan 26.80, Madrid 39.50, Amsterdam 208.20, Berlin 133, Sofija 3.75, Praga 16.32, Varšava 57.85, Bukarešta 3.07.

Skrb za brezposelno delavstvo

Konferenca v Delavski zbornici -- Ustanovitev pomožnega fonda

V četrtek dne 3. t. m. se je sestal v Ljubljani upravni odbor Delavske zbornice na izredno sejo, ki se je bavila s položajem, ki nastaja zaradi vse obsežnejših redukcij v naših rudarskih in industrijskih podjetjih. Na tej seji so bili sprejeti po zaslišanju referatov in po daljši diskusiji naslednji sklepi:

Delavska zbornica bo izdelala spomenico, ki jo bo poslala socialno političnemu odboru Narodne skupščine in zainteresiranim ministrstvom, v kateri bo obrazložila stanje brezposelnosti v Sloveniji s posebnim ozirom na nove velike redukcije v Raihenburgu, Trbovljah, na Jesenicah in v mnogih manjših tovarnah. Obenem bo predložila v tej spomenici najnujnejše zakonodajne ukrepe, ki so z ozirom na to stanje in te redukcije potrebni.

Posebej se je bavila seja upravne odbora Delavske zbornice s težkim položajem delavcev, ki so se vrnili radi pomanjkanja dela iz inozemstva in ki ne dobe od nikoder nikake pomoči. Zbornica bo predlagala banki upravi, da osnuje s pomočjo banke uprave in zainteresiranih socialnih političnih ustanov pri izseljeniškem komisarijatu banke uprave pomožni fond za to delavstvo. Ta fond pa

naj bi ne dajal podpore neposredno, temveč preko občin, kjer to delavstvo stanuje.

Da ostane Delavska zbornica v čim najtesnejšem stiku z rudarstvom in delavstvom, se je sklenilo, da se skliče v nedeljo dne 6. marca 1932 ob 9. uri dopoldne v Delavskem domu v Trbovljah konferenca na katero naj se povabijo vsi načelniki krajevnih skupin II. rudarske zadruga iz rudnikov TPD, načelniki pokrajinskih rudarskih strokovnih organizacij v Sloveniji in načelniki krajevnih rudarskih strokovnih organizacij v Trbovljah.

V nedeljo dne 13. marca 1932 naj se skliče v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani anketa zastopnikov naše kovinske industrije in predstavnikov oblasti. Na to anketo bo povabila Delavska zbornica predstavnike strokovnih organizacij kovinskih organizacij kovinskega delavstva in glavne zaupnike delavstva iz vseh večjih kovinskih obratov v Sloveniji, povabila bo pa na anketo tudi predstavnike zainteresiranih občin. Anketa ima namen ugotoviti, v koliko bi mogle naše samouprave in državne oblasti pripomoči k temu, da bi dobile naše kovinske tovarne večja naročila.

Madžarsko stališče glede gospodarskega sodelovanja Srednje Evrope

Madžarska sicer pozdravlja to pobudo, vendar pa se morajo prej izpolniti tudi njene politične želje

Budimpešta, 4. marca. g. List »Magyar Ország« objavlja k »Tempsom« članke o sodelovanju podunavskih držav s poučenega vira naslednje stališče. Načrt je izzval na političnih in gospodarskih krogih veliko pozornost. Iz »Tempsovega« članka se izve, da je vprašanje prišlo v novo fazo, vendar je treba ugotoviti, da izjave, ki jih v Budimpešti pripisujejo »Tempsu« — namreč, da bi Francija v primeru sodelovanja v srednji Evropi dala srednjeevropskim državam finančno pomoč — niso v »Tempsu«. Gre namreč, kakor je razvidno iz članka, za vprašanje preferenčnih pogodb in določitev kontingentov. Glede obeh teh vprašanj se giblje Madžarska na že določeni po-

ti, ker je z Nemčijo kakor tudi z Avstrijo in Češkoslovaško, že na slični podlagi sklenila pogodbe ali pa jih namerava skleniti. Te trgovske pogodbe sicer niso izpolnile upanja in so se izkazale za nezadostne. Ni slučaj, da je to vprašanje na novo sprožila Tardieuova pobuda. Če bi se posrečilo doseči pri vseh državah potrebno medsebojno zaupanje, bi bili izgledi za izvedbo te francoske pobude ugodni. Na Madžarskem sprejemajo to pobudo z zadoščenjem, toda s pridržkom, da se ne sme od Madžarske zahtevati, naj se odpove svojim pravicam. V Budimpešti prevladuje naziranje, da je treba pri tem povspeševati interese Madžarske, kakor tudi interese vseh ostalih držav.

Kinematografi se že zapirajo

Izredni kongres v Zagrebu — Prve posledice novega filmskega zakona v Ljubljani

Ljubljana, 4. marca.

Včeraj dopoldne se je pričel v Zagrebu izredni kongres Zveze kinematografur uradne Jugoslavije. Predsednik dr. Aranički je pozdravil udeležence naglašajoč, da je bil sklican kongres v zvezi z novim zakonom o prometu s filmi, ki stopi v veljavo s pravilnikom 5. t. m. in ki zadeva enaki meri kinematografe, kakor tudi filmske zavode. Zaradi splošne gospodarske krize so padli kosmatni dohodki kinematografur letos za 30 do 35%. Če to bi moral biti zadostni razlog, da bi prinesel novi zakon kinematografom olajšanje, v resnici jim pa prinaša nova bremena, ki bodo težko zadela zlasti kinematografe.

Predsednik se je dotaknil pravilnika o cenzuri filmov. Ko je bila ustanovljena v Beogradu državna filmska centrala, je bila sprejeta ta vest simpatično, ker so zahtevali resniški krogi mislili, da je bil ustanovljen v notranjem ministertvu organ, kjer se bodo koncentrirali vsi posli državne uprave glede filmov. Z novim pravilnikom se pa to izpreminja. Predsednik je mnenja, da se zakon ne more popraviti z nobenim pravilnikom, temveč je treba spremeniti ves zakon. Zveza je to že zahtevala, ker so odredbe o prometu in produkciji filmov v praksi neizvedljive.

Ki besedi se je glasilo še več članov zveze, potem je pa pomnožno izpregovoril predsednik, ki je izjavil, da kinematografi radi sprejemajo kulturne filme, toda dati jim je treba take, da jih bodo lahko kazali ljudem in tudi nabavili. Če je dolžnost kinematografur propagirati kulturne in nacionalne filme, kar bodo storili itak sami v svojem domoljubnem prepričanju, se jim pa vendar ne more onemogočiti delo z zabavnim programom. Več sto nameščenecv bo ostalo brez kruha.

Po debati je bil izvoljen poseben odbor članom zveze kinematografur in zveze filmskih podjetij, ki je sestavil resolucijo. Zivahna debata se je razvila o vprašanju, ali naj predsednik dr. Aranički odloži svoje mesto člana v filmski centrali. To bo odvisno od uspeha delegacije, ki je odpotovala sredi z resolucijo v Beograd.

Z jutrišnjim dnevom ustavi v Ljubljani do nadaljnjega obratovanje kino Ideal in kino Ljubljanski dvor. Ta kinematografa nimata filmov domačega izvora, da bi mogla s predvajanjem istih zadostiti novemu filmskemu zakonu, ki stopi v veljavo z jutrišnjim dnevom. Edini Elitni kino Matica obratuje do nadaljnjega. Uprava si je namreč pustila na lastne stroške izdelati do-

mač kulturni film, ki odgovarja določbam novega zakona. Pa ne samo v mestu, temveč tudi na deželi bodo morali ustaviti kinematografi obratovanje, ker filmov domačega izvora ni toliko na razpolago, da bi se z njimi mogla kriti potreba vseh bioskopov v državi. Da bi pa kinematografi, zlasti manjši, mogli v lastni režiji izdelati filme, je popolnoma izključeno, ker je to zvezano s prevelikimi denarnimi žrtvami.

Zeenkrat bodo torej obratovali le tisti kinematografi v državi, ki lahko zadostijo določbam filmskega zakona. Če se pa filmski zakon ne bo izpremenil in če bo 1. aprila stopil v veljavo napovedani pravilnik o filmski cenzuri, bo pa tudi tem kinematografom odbila zadnja ura. Po tem pravilniku bodo morali biti napisi na filmih izmenoma v latinici in cirilici, to se pravi, če bodo napisi na prvem dejanju filma v latinici, bodo morali slediti v drugem dejanju istega filma v cirilici in tako naprej. Kdo more od našega ljudstva tako v mestu, še bolj pa na deželi zahtevati, da se bo učilo cirilice? Ta naredba zahteva po svoji logiki, da se bodo morali čitne napisi v slovenski pisavi v cirilici! Da bo zaradi te odredbe padel obisk v kinematografih, zlasti pri nas kjer je cirilica ljudem čisto tuja, je povsem naravno.

Pa ne samo to, še druge določbe ima ta pravilnik! Ena pravi, da mora sleherni kino poslati vso svojo reklamo v cenzuro v Beograd. To se pravi, da mora sleherni še tako mali podeželski kino predhodno poslati vsak lepak, vsak propagandni listič v Beograd v pregled. Kam pa naj to vodi? Ali hočejo na ta način doseči uniformiran tiskanje lepakov morda v Beogradu in to še v cirilici? Pod takimi pogoji je delo kinematografur pri nas nemogoče. Kolikokrat se zgodi, da dobi kino svoj program zadnji dan radi potrebne izmenjave. Kako naj tedaj ta kino pošlje svoje lepake in svojo reklamo še v Beograd v cenzuro? Ta stvar je v praksi popolnoma neizvedljiva in pomenijo take odredbe konec vsakega poslovanja naših kinematografur. Da odpade s prenehanjem kinematografskega poslovanja eden glavnih denarnih virov mnogoterim kulturnim, prosvetnim in sokolekim društvom, smo poudarili že zadnjič. In da izgubi končno tudi država sama takse in pristojbine, je v logični zvezi s prenehanjem obratovanja kinematografur v naši državi. Kinematografi imajo pa tudi svoje osebe, ki bo ostalo brez službe in bo pomnožilo že itak preveliko število brezposelnih. Torej same blagodejne posledice.

Zavednost naših šoferjev

X. občni zbor Zveze šoferjev dravske banovine

Ljubljana, 4. marca.

Težak je tudi šoferjski poklic ter se morajo tudi šoferji trdo boriti za obstanek. So pa zavedni in solidni. Snoti je bil X. občni zbor Zveze šoferjev dravske banovine v gostilni Novak na Rinski cesti. Udeležba je bila lepa.

Predsednik g. G. Horvat, ki vodi zvezo že več let, je otvoril in vodil zborovanje. Pozdravil je zastopnika zagrebskega Udruženja šoferjev, tajnika g. Iglitca, nakar je prešel na dnevni red.

Po čitanju zapisnika lanskega občnega zbora je podal predsednik svoje poročilo, ki se je nanašalo tudi na delovanje zveze v vsem desetletju. Z izrazi hvalečnosti se je spominjal ustanoviteljev zveze, tovaršev: Potočnika, Uranika, Adamčiča i. dr.

Zveza se je vedno intenzivno zavzemala za interese članstva. Predvsem so stremeli za tem, da povzdignejo ugled stanu ter so se v to svrhu zavzemali, da se šoferji rekrutirajo le iz vrst profesionalistov mehanike in kovinske stroke. V ta namen so storili vse korake pri pristojnih oblastih. Vedno so se tudi potegovali za to, da naj bodo šoferji izpiti strogi in da naj bo v izpraševalni komisiji tudi zastopnik šoferjev.

Uspeh tega prizadevanja se je pokazal, slabo so pa začele vplivati šoferjske šole, ki producirajo številne, praktično premalo usposobljene poklicne moči.

Zveza bje bolj proti tem šolam. Vzajemno z zagrebskimi tovariši se ji je posrečilo, da je bila ukinjena neka zloglasna šoferjska šola v Zagrebu.

Poleg tega, da ZS štiti stanovske interese svojega članstva, ne zanemara ostalih socialnih nalog ter je obenem podporno društvo. Podpira brezposelne in bolne člane in izplačuje posmrtnine. Ko bodo prilike dopuščale, bodo oenovali še zavarovanje za stare, onemogle člane. V načrtu imajo tudi ustanovitev zadrzne delavnice. Zveza prekrbuje svojim članom tudi službe.

Uspehi organizacije bi bili boljši, če bi imeli šoferji takoj v začetku več smisla za solidarnost. Šoferjske organizacije v državi so doslej životvarile vsaka zase, zato tudi naši šoferji niso še vključeni v mednarodni organizaciji. Transportarbeiter Föderation, kot njihovi poklicni tovariši vseh evropskih držav.

ZS si je že dolgo prizadevala dobiti zveze s sorodnimi organizacijami v državi in zdaj je že v osnutku zveza šoferjev za vso državo.

Lani je ZS predložila v deputaciji banki upravi spomenico, v kateri prosi, da bankna uprava ukine takso na šoferjske legitimacije in v kateri so natančno obrazložene težnje in potrebe šoferjskega stanu. Slično spomenico so decembra izročili tudi ministru za trgovino in industrijo g. dr. A. Kramerju, ki sta jo podpisali tudi zagrebska in beograjska organizacija.

Udruženje šoferjev Beograd dela intenzivno na ustanovitve skupne organizacije za nico.

Predavanje o Luju Brentanu

Ljubljana, 4. marca.

Društvo »Pravnik« prireja pogosto redna predavanja, seveda predvsem o aktualnih vprašanjih zakonodaje, vendar pa pri tem to naše elitno strokovno društvo ne zanemara širših svetovnih problemov socialnih in gospodarskih ved, kar dokazuje visok nivo društva in pa široko obzornje društvenega vodstva, ki se zaveda pomena teh vprašanj tudi za širše pravne kroge in za vso javnost. Tako je snoti govoril pred skoraj polno dvorano št. 79. v justični palači hon. univ. prof. g. dr. Ludvig Böhm o predkratkim umrlem slavnem nemškem narodnem ekonomu Luju Brentanu, ki je mnogo pisal tudi o slovenskih narodih in o slovanstvu sploh, prav laskavo pa v svojih dolih govori tudi o Srbiji in Hrvatiji, zlasti pa o Dalmaciji, a ima med nami tudi dosti pristašev in učencev, ki je med njimi posebno znan Velimir Bajkič. Ta je v »Festschrift«, posvečeno L. Brentanu napisal tudi razpravo o parlamentarcu kot politiku, ki je v strokovnih krogih vzbudila zaslužen pozornost.

Predavanje je bilo po konciznosti, zlasti pa po sijajnem esejističnem ter prav nič suhoparnu papirnatem, temveč po živahno slikovitem literarnem stilu res svečana komemoracija za velikim možem, ki so se je udeležili z društvenim predsednikom, profesorjem g. dr. Metodol Dolencem na čelu društveni odborniki, predsednik viš. dež. sodišča g. dr. Rogina s šefi drugih uradov, zirovni profesorje pravne fakultete, g. dr. Zirovnik kot predsednik Advokatske zbornice in drugi naši najuglednejši pravniki, vendar bi pa na teh predavanjih smeli pričakovati večje udeležbe predvsem tudi iz vrst velikega števila mlajših juristov vseh strok.

Udeleženci so občudovali predavatelja, to priznava kapaciteto na narodnogospodarskem polju, kako suvereno in s kako univerzalno širokim znanjem je opisal slavnega reformatorja in borca za pravice delavstva in pa mislecu, ki je v njem zrasel, ter svo njegovo delovanje ter močnega vpliv na ves svet. Posebno obširno se je bavil z njegovim socialnim liberalizmom, ko je združil angleško zahtevo po svobodni trgovini z zahtevo po svobodni delavstvu, zlasti svobodne koaliicijske pravice in samopomoči delavstva, predvsem je pa poudarjal njegovo zahtevo, da narodni ekonom-znanstvenik ne sme držati za sebe svojih ugotovitev, temveč da mora biti pogumen svetovalec, učitelj in voditelj. Zato si je Brentano na eni strani pridobil ogromno spoštovanje in pravo oboževanje, na drugi strani pa nakopal nič manjše sovraštvo. Zaradi kratkega in preganjanelega sloga bi morali objaviti predavanja v celoti, zato pa ugotovljamo, da si je hon. univ. prof. g. dr. Böhm v resnici zaslužil laskavo pohvalo predsednika, prorektorja g. dr. Dolenca, ki so jo tudi vsi prisotni izrazili z živahnim aplavzom.

Kino Ljubljanski dvor

Telefon 2730

Danes neprekinjeno zadnjičkrat
sijajna vojaška komedija

Nadvojvoda baleta

Ob 4., pol 8. in 9. zvečer
Cena 4 in 6 Din.

OD JUTRI NAPREJ DO
DALJNEGA ZAPETO!

Zborovanje akvaristov

Ljubljana, 4. marca.

O akvaristih in pa o ribicah, ki jih goje v akvarijih, čitamo vedno bolj pogosto in prav vesel nas, da širijo ljubezen do živali in prirode. Snoti so tudi člani naše kluba akvaristov imeli svoj občni zbor v Prešernovi sobi, ki je bila prav dobro zasedena, čeprav ima klub po vsej deželi komaj 50 članov. Med zborovalci so bile tudi prav ugledne osebnosti našega mesta ter nekaj dam, ki vse veselje v sobah slikoviti minijaturni ribniki z rastlinstvom in živalstvom, ki živi v naših domačih tekočih in stoječih vodah, pa tudi s pisanim draguljem in dragocenim živim emajlom podobnimi ribicami iz daljnih voda tropskih krajev.

Ker se je predsednik g. Hrvoje Tomc preselil v »Lovaški rogi« v Zagreb, je zborovanje vodil blagajnik g. Jelenc, ki je predvsem poudarjal, kako narasča zanimanje za lepo ljubitelstvo, zlasti odkar podpolkovnik g. Oskar Savinski objavlja svoje prijetno pisane članke o naših ribicah.

Ko je tajnik g. Hočev var podal kratko poročilo o delovanju kluba, je poročal blagajnik g. Jelenc o gnotnem stanju, ki izkazuje ogromno vsoto 4 Din v blagajni. Ni čuda, saj ima klub gotovo tudi najmanjšo članarino, ker plačajo člani le po 10 Din na leto, vendar so pa imeli v primeri s to malenkostjo uprav impozanten denarni promet. Dohodkov je klub imel 6304 Din in je kupil za 6300 Din krme, predvsem strokovne literature, da ima biblioteko kakor malokatero veliko društvo. Za člane je klub nabavil za 1215 Din najrazličnejših ribic, hrane za nje in pa priprav za gojenje, zato ima pa v poštni hranilnici še 835.60 Din salda. Na predlog preglednika g. dr. Staudacherja so zborovalci blagajniku soglasno izrekli absolutni s pohvalo. Prav tako soglasno so bili nato izvoljeni za predsednika podpolkovnik Oskar Savinski, za podpredsednika dr. Josip Staudacher, za tajnika Juri Hočev var, za blagajnika Rado Jelenc, za odbornike ga. Fani Pušigeva, ravnatelj Vladimir Pintar in Rihard Mudlak, za

preglednika pa dr. Alojz Praunseis in Rudolf Rakovec. Še nikdar se pa v zgodovini našega društvenega življenja ni zgodilo čudo, da bi bila predsednik in celo blagajnik proti zvišanju malenkostne članarine, kakor snoti v klubu akvaristov. Ko so člani v principu se sklenili, da prirede z drugimi ljubitelji živali in rastlin razstavo na velesajmu, ob 21. predsednik g. Savinski zaključil občni zbor s pozivom k delu za spoznavanje prirode.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

4. marca, petek: zaprto (generalka).
5. marca, sobota: ob 15. Vest. Dijaška predstava po globoko znanih cenah. Ob 20. Jubilej. Premijera. Red A.
6. marca, nedelja: ob 15. Jurček. Znižane cene. Izven. Ob 20. Jubilej. Znižane cene. Izven.

Dijaška predstava v ljubljanski dram. Ponovno opozarjamo na dijaško predstavo, ki bo v soboto, dne 5. t. m. ob 15. uri v dramskem gledališču. Upozorilo se izvrstna povojna drama »Veste«. Za predstavo veljajo globoko znane dramske cene. Predstava je namenjena v prvi vrsti dijaštvu, vabimo pa tudi ostalo občinstvo, ki se hoče poslužiti izredno znižanih cen, k posetu.

Premijera »Jubileja« v dram. V soboto, dne 5. t. m. je v dram. premijera izvrstne jugoslovanske komedije »Jubilej«. Snov za to komedijo je zajeta iz življenja malega beograjskega uradnika ter prikazuje vse njegove težnje v težkih in vseh trenutkih. Vsebinska je aktualna in brez dvoma zanimala publiko, ravno tako pa tudi množica zabavnih tipov, ki nastopijo v komediji, katero je napisal srbski avtor g. Momčilo Milošević. Glavne vloge so v rokah gđ. Gregorina in Cesarja, v ostalih pa nastopajo najodličnejši člani naše drame. Premijera se vrši za red A.

Nedelja v ljubljanski dram. Popoldne ob 15. se ponovi izvrstna letošnja mladinska igra, ki jo je napisal g. Pavel Golia: »Jurček«. Parkrat je napolnila gledališče ter izvrstno zabavala staro in mlado. Zvečer ob 20. uri je prva repriza izvrstne jugoslovanske komedije »Jubilej«. Popoldansko predstavo režira g. Debevec, večerno pa prof. Šest.

OPERA

Začetek ob 20.

4. marca, petek: Vojlica v Montmartra. — Gostuje gđ. Erika Družović. Red A.
5. marca, sobota: Seviljski brivec. Red D.
6. marca, nedelja: ob 15. Tosca. Znižane cene. Izven. Ob 20. Viktorija in njen huzar. Znižane cene. Izven.

Drvi ob 20. uri gostuje v ljubljanski operi gđ. Erika Družović v naslovni vlogi opere Vojlica v Montmartra. Gospodična je parkrat gostovala v tej vlogi z velikim uspehom. Predstava se vrši za red A.

»Seviljski brivec.« V soboto, dne 5. t. m. ga zopet uprizori naša opera, tokrat za red D. Naslovno vlogo poje g. Janko, ki je pel to vlogo pri zadnji predstavi in tudi pred leti že prav odlično na našem odru. Rosino poje ga Oberwalderjeva, Almamivo g. Banovec, v vlogi učitelja godbe Basilijska gostuje zopet g. Križar, varuha Rošine, oskrbnika Bartola, pa poje tokrat g. Zupan, ki je skoro 30-krat pel to vlogo na našem odru in tudi na zagrebski operi, vselej s prav izvrstnim uspehom. Zanimiva zasedba priporoča obisk operne predstave.

Sokol

Prednjaški tečaj v Novem mestu

Župna uprava novomeške sokolske župe in župno načelnštvo sta sklenila prirediti za svoj teritorij prvi prednjaški tečaj, ki bi dal tako potrebnih prednjakov in prednjačje — društvom naše župe. Pričel se je 15. XI. 1931 in je trajal skozi 12 nedelj do 31. I. 1932. Tečaj se je vršil v novem poslopju državne osnovne šole v Novem mestu, kjer so imeli tečajniki pač vse ugodnosti. V razredu so bila predavanja, v novi telovadnici — praktična telovadba, v suterenu pa so imeli svojo kuhinjo. Vsi tečajniki so dobivali celodnevno hrano, tako da je bilo poskrbljeno za vse. Udeležencev je bilo 32 članov in 15 članic iz društev Mirna, Mirna peč, Mokronog, Novo mesto, Škocjan, Smarjeta, St. Janž, St. Lovrenc, Žuženberk in Trebnje. Obisk je bil prav lep. Tečaj je vodil agilni župni načelnik br. Lj. Papež, predavali pa so: tehnično stvarino absolutni savezni predni. Šole: br. Lado Ambrožič in sestra Darinka Čebuljeva in Zorana Hauptmanova. Ostale teme in predmete so imeli bratje: dr. I. Vašič, Marinek Matija, Menard Vilko, Kralec Janko, dr. Milan Ropas, Mervič Anton, dr. Gros Davorin, Štrbenk Karol, Slapničar Jože in pisec teh vrstic. V celoti je bilo 96 ur.

Ker razen 3 članic vsi ostali še niso imeli društvenega prednjaškega izpita, je župno načelnštvo odločilo, da morajo vsi položiti najprej ta izpit. In tako se je prijavilo k izpitu, ki se je vršil 7. m. m. 29 članov in 8 članic, skupaj 37; vsi so izpit položili: 1 član z odličnim uspehom, s prav dobrim 6 članov in 4 članice, z dobrim 21 članov ter 4 članice, z zadostnim pa 1 član. Tečaj so zapustili 3 člani in 2 članice, ki so bili sprejeti v II. savezni prednjaško šolo. V času od 4. do 7. I. se je vršil v okolici Žuženberka župni smučarski tečaj, ki se ga je udeležilo 20 članov in 6 članic iz 5 društev.

Na dan prednjaških izpitov se je vršil v Sokolskem domu prijazen poslovilni večer, ki ga je priredila župna uprava, na katerem je pozdravil nove Tyrševe učence župni podstarosta br. Marinek; zahvalil se mu je tečajnik br. Marko. V prvih polovici aprila pa so se vršili še župni prednjaški izpiti.

Novomeški župi na takem uspehu samo čestitamo. Zdravo!

— »Naša radost« — drugič pred nami. Te dni nas je razveselila že druga številka mlad. sokol. lista »Naše radosti«, ki prav nič ne zaostaja za vsebino prve številke letošnjega letnika. Zopet polna slik — del br. Vokača, ki prav spretno ilustrira in tudi so njegove slike res razumljive, kar mora tudi biti v mladinskem listu. Tokrat se je br. urednik spomnil tudi notranjih plamic in jih prav dobro izpolnil s čitvom. List prinaša par vrstic o pokoji. star. COS br. J. Scheinerju z njegovo fotografijo. Prav posrečen na se zdi tudi prevod Milčinskega v srbohrvaščino z njegovim Junaštvom, kar posebno v veseljem povdarjam, da je uredništvo na pravi poti, saj je treba odkriti tudi deci našega juga in vzhoda našega tako priljubljenega slov. pisatelja Milčinskega. Br. urednik našteva par načinov odbijanja od tal za deklice z malo žogo, kar vem, da bo deca takoj poizkusila. Stric Janko nadaljuje v tej številki o naših pticah pozimi — stvarca, vredna tudi šolskega pouka. Griša pripoveduje staroangleško pravljico o otrocih v gozdu. Ante Modrušan pa sledi s pesmico: Mirno! Zanimivo je pismo Sokolika Dušana iz Skoplja, ob zaključku pa je še spis o Eskimih in Grlinškova pesmica o Pustovih storiših. Mnogo vselega, zdravega in sokolskega je! Posegajte po »Naši radosti«! Zdravo!

Beleznica

Koledar.

Danes: Petek, 4. marca; katoličani: Kazimir, Sladoje; pravoslavni: 20. februarja; Lav.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Romantična ljubezen.
Kino Dvor: Nadvojvoda baleta.
Kino Ideal: Slovo.

ZKD: »Nesmrtni potepuh« ob 14.30 v kino Matici.

Predavanje dr. Krajača o Velebitu ob 20. v dvorani Delavske zbornice.

Komorni koncert golencev drž. konservatorija ob 20. v Filharmonični dvorani.

Rdeči križ: občni zbor ob 18. v OUZD.

Ustanovna skupščina JRKD za šentjakovski okraj ob 20. v gostilni Kajfež v Florijanski ulici.

Dežurne lekarne.

Danes: Trnkoczy, Mestni trg 4. in Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 4. marca.

Naše mesto pred raznimi globetrotjerji, pevci, berači, pogoreli itd. nikoli nima miru. Zlasti v zadnjem času je mnogo teh nadležnih gostov, ki izkoriščajo dobroto in naivnost prebivalstva. Saj naši ljudje radi pomagajo, zlasti če gre za domačine. Ljubljano in Slovenijo pa poplavljajo večinoma tuji in s tem odjedajo kruh domačim siromakom. Tako je zlasti z raznimi pogorelci. Včeraj so se v Ljubljani pojavili trije nadležni gostje in sicer brezposelnih delavcev Grga Jovanovič, brezposelnih delavcev Mijo Svetič in delavec Ivan Svetič, vsi trije iz Tribotina v savski banovini.

Vsi trije so seveda »težko« prizadeti pogorelci in imajo tudi oblasti potrdila, da smejo pobirati milodare na vsej savski banovini in po potrebi še izven njenih meja. Imajo tudi dovoljenje, da smejo svirati in pobirati prostovoljne prispevke. — Zaneslo jih je tudi k nam v Slovenijo. Skoraj vse kraje so že obirali iz Novega mesta so romali v Celje, iz Celja na Gorenjsko in celo v obmejni vasi Rateče so bili. Iz knjižic, v katero so vpisani darovalci, je razvidno, da so posebi prav dobro nese, kajti nabrali so že prav čedne denarce. Čudno je pa, da so im še naše oblasti na roko in jim dale dovoljenje za pobiranje milodarov. Imajo tudi dovoljenje ljubljanskega srezkega načelnštva.

Za Hrvate, ki so včeraj in davi prosjčili od trgovine do trgovine, se je pa zanimala tudi policija. Ugotovila je, da im delo nič kaj ne diši in da hočejo živeti na tuj račun. Vsi trije so bili aretirani in jih bo policija izgnala iz mesta. Saj imama domačih revežev dovolj in ni treba, da bi podpirali še tuje!

Včeraj popoldne je nekdo s ponarejenim ključem odprl pisarno arhitekta Zupana v Gradišču, vlomil v predal in pobral iz njega 7 znanek po 1 Din. Zadovoljil se je z malenkostnim plenom in pobegnil. Seveda ni izključeno, da ga je kdo pri poslu zalotil in pregal.

Snoti okrog 20 je pa v kleti »Pri Stefanu« stražnik aretirat brezposelnega Viktorja Kavčiča, rojenega leta 1898 v Trstu, ki je beračil od mize do mize in nadgledoval goste. Na policiji je dejal, da je tolač. Ko so ga preiskali, so našli pri njem 6 znanek in pisemski papir, ki je bil ukraden pri Zupanu. Seveda je bilo takoj jasno, da je Kavčič vlomil pri Zupanu. Poskušal je pa svojo srečo tudi drugod. Malo pred aretacijo je na Miklošičevi cesti številka 16 v veži z vetrnikom razbil majhše izločeno okno ter hotel krasti, pa so ga pregnali. Na begu je izgubil vetrnik, ki ga je našla neka uslužbenka in ga izročila policiji. Ko se mu je vlom ponesrečil, je odšel v uniojsko klet, kjer je izmaknil 50 Din vredno jopico a ga je lastnik izsledil in mu jo je moral vrniti. Iz Uniojske je krenil k Stefanu, kjer je bil na aretirat. Vse kaže, da ima mož nabrati več grehov na vesti. Policija ga izroči sodišču.

Davi se je prinetila precej huda nesreča v Lutzovi tovarni neč v Frankopanski ulici. Ko je 43 letni mehanik Jakob Burger na brusu poliral balanco za kolo, mu je nenadoma odletela iz rok in mu tako močno priletela v glavo, da mu je prebila lobanjo in je Burger nezavesten oblašal. Morali so ga z reševalnim avtom prenesti v bolnico, kjer se vse dopoldne ni zavedel.

Ha - ha - ha!

Jutri!

Smeh in krohot bo odmeval jutri pri premieri najboljših šaloigre v tej sezoni

Nezvesti Ekehart

Najboljši igralci

R. A. Roberts

Fritz Schulz

Lucie Englisch

Paul Hörbiger

Navidezne pustolovščine nezvestega in vendar zvestega moža!

Sodeluje izvrstna kapela

Dajos Bela

Elitni kino Matica

Dnevne vesti

— Priprave za I. kongres pravnikov slovenskih držav. Pripravljajni odbor I. kongresa pravnikov slovenskih držav je prejel že 27 predlogov glede kongresnih vprašanj za pravno zgodovino, splošni predlogov je pa prišlo 49. Med drugimi so predlogi o novem slovenskem pravem razsvetljenju, o ustanovitvi odbora za mednarodno pravo, o unifikaciji socialnega zavarovanja v slovenskih državah, o unifikaciji pravnih norm v slovenskih državah, o pravnem ljudskem katekizmu, itd. Predloge so poslali mnogi odlični pravniški in pravniške korporacije, med njimi tudi društvo »Pravnik« iz Ljubljane.

— Vsem protituberkuloznim ligam. Vse krajevne protituberkulozne lige vabimo, da sličejo tekom meseca marca občne zbornice ter se na novo konstituirajo. V začetnu aprila se bo vršil v Beogradu ustanovni občni zbor Jugoslovanske protituberkulozne lige, ki bo združila vse protituberkulozne lige v državi. V mesecu aprilu se bo vršil tudi občni zbor Osrednje protituberkulozne lige v Ljubljani ter je radi tega potrebno, da so do takrat občni zbori pri krajevnih ligah izvršeni. Nove odbore je sporočiti Osrednji ligi. — Osrednja protituberkulozna liga.

— Ameriški izletniki v Dubrovniku. Včeraj jutrija je priplul iz Benetk v Dubrovnik velik luksuzni parnik »Empress of Australia«, ki je pripeljal 236 ameriških izletnikov. Američani so se izkrcali in si ogledali mesto. Mnogi so se odpeljali z avtomobili v Kotor, kjer se bodo zopet vkrcali na parnik.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno in nestanovitno vreme. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih države oblačno, v Ljubljani je nekoliko snežilo. Najvišja temperatura je znašala v Škoplju 1, v Ljubljani —3, v Zagrebu —2,2, v Mariboru in Beogradu —2,4. Dnevni kazal barometer v Ljubljani 762,8, temperatura je znašala —5,4.

— Nov sneg so dobili v noči od srede na četrtek nekateri kraji naše države, med drugim tudi Ogulin in Sarajevo (zlasti pa Duga Resa), kjer ga je zapadlo skoraj pol metra.

— Št. Vid nad Ljubljano. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva priredi v nedeljo dne 6. marca 1932 ob pol 8. uri po prvi sv. maši v narodni šoli predavanje pri katerem predava g. Franc Sušteršič, absolvent višje sadjarske in vrtnarske šole o temi: Priprava sadnega vrta ali sadnjave. Vstop prost.

— Vlak običal v snegu. Med postaja Gračac in Zrnanje na liški progi je običal v snegu splitski potniški vlak. Zapadlo je namreč zopet mnogo snega.

— Še o tragediji v javni hiši. Včeraj smo poročali, da je sin premožnega gostilničarja Ferdo Hatnik (ne Hartvig) v javni hiši v Osijeku ustrelil prostitutko Katico Dundović, potem pa pogljal še sebi kroglo v glavo. Fant je že dolgo zahajal v javno hišo in bil je strastno zaljubljen v Katico. Hotel se je poročiti z njo, pa je nalezl na odpor domačih. Kot žrtve čudne morale naše družbe je pa morala Katica postrežiti vsakemu, kdor je prišel v javno hišo. Nesrečno dekle je staknilo končno spolno bolezen in to je fant tako potro, da je sklenil napraviti neznanemu ljubavnemu razmerju konec.

— Sin z nožem nad očeta. V vasi Posušju blizu Broda se je odigrala v sredo v hiši najbogatejšega kmeta Mije Jurkovića krvava tragedija. Jurkovič ima sina edinca, ki je star 19 let in sta ga imela z ženo zelo rada. Fant se je pa udal pijančevanju in pohajkovanju. Njegovo življenje je postajalo od dne do dne burnejše in starši so mu začeli prigovarjati, naj se spametuje. V sredo se je vrnil po tridnevni pijančevanju domov in oče ga je resno posvaril, naj neha pijančevati, sicer mu ne bo dal več denarja. Med očetom in sinom je nastal prepir in oče je prisilil sinu dve zausnici. To je sina tako razjezilo, da je potegnil nož in ga zasadil očetu v prsa. Težko ranjenega očeta so prepehali v bolnico.

— Če sta dva zaljubljena v eno. V Banjaluki se zadnje dni mnogo govori o romantični ljubezni sinov dveh uglednih trgovcev Željka Alija in Kovačevića Šerifa. Oba sta zaljubljena v Ksenijo Ibrahim-begović. Ilija je predlagal, naj bi dekleta pozvala, da se končno odloči za enega ali drugega. Ker sta bila pa oba prepričana, da ju ima dekle rado, sta stavila 2000 Din, ki naj bi jih dobil oni, ki ga ima dekle rado. Ksenija je dala Aliji še sama 2000 Din, da bi jih priložil k Šerifovi stavi in mu dejala, da ga bo obela ko stopita oba pred njo. Na promeni v sredo zvečer sta fanta res stopila pred njo in Ksenija je

objela Alijo. Šerif je odšel z dolgim nosom in brez dveh tisočakov.

— Nož v srce. V gostilni Hrastnik v Turčinu pri Varazdinu sta se v sredo spila Stanko Krsnik in Marko Turković. Turković je baje v prepiru udaril Krsnika z nožem po roki, Krsnik je pa zasadil svojemu nasprotniku nož naravnost v srce. Fanta sta se baje spila zaradi dekleta.

— Bolne žene dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefov« grenčice neovirano lahko iztekle črevesa, kar čisto učinkuje izvanredno dobrodejno na obolenje organe. Ustvaritelj klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefov« vode ugotovili z lastnimi preiskovanji. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

—lj Po dva dinarja liter vina. V kratkem je po Ljubljani in doleži zaslovela plemenitost kneza Windischgrätza, grofa Merana in grofa Herbersteina ter blagor, ki jih v Daj-damu deli škot mariborski pa so žejni prijatelji takih dobrot tudi kmalu pogumjali, kako je mogoče poceni priti do tako aristokratskih okrepčil. Na prav donosno dojo je seveda prišla naša nadarjena mladina, ki se pripravljala na plodono delovanje v življenju. Pri blagajni so mladi kavalirji pošteno kupovali bloke po 2 Din, lepo pred dvojico ponaredili še številko »1«, pa je bilo za literček »čez cesto«. Ker se pa v Daj-damu niso večer strinjali računati, so kmalu odkrili ponarejene številke na blokih in včeraj so ujeli tudi še štiri tako iznajdljive mlade gospode. Spremiti so jih brez knezo, grofov in škofov male dalje »čez cesto« v gostoljubno rdečo nišo na Bleiweisovi cesti, kjer so avtomatično zleteli v luknjo, sedaj pa preiščujejo, kaj pomeni Daj-dam in, kaj se dobi, če se ne da.

—lj Premijera lutkovne igre »Črni ženin ali gasper-deus ex machina«, ki so jo včeraj zvečer vprizorili v lutkovnem gledališču Ljubljanskega Sokola, je nad vsako pričakovanje prestala ognjeni krst. Zmotil se nisem pred leti, ko sem upravičeno trdil, da utegne pisatelj za zanimive in izvršne vseloigre Mitija Švigel postati eden najboljših tovrstnih pisateljev. Pa ne samo pisatelj lutkovnih iger. S tole novo komedijo nam je razodel, da tiči v njem prava dramatska narava, ki nas bo še vse očarala. Da je igra vsestransko dobro izpadla, je v veliki meri zasloga zavednosti in zanimanju lastnih članov društva, ki so s svojo navzočnostjo dokumentirali zasluzeni uspeh. Med gosti smo opazili tudi ljublj. župana dr. Puca s soprogom. Dobro nam znani Viktor Markič s šentjakobskega odra je komedijo izborno režiral in častno izvršil svojo nalogo. Vloge pa so bile prav srečno razdeljene med recitatorji, katerim gre zahvala. Uga-jali so s temperamentalno igrjo podedelski veltregovec Kocmur, hotelir in župan Korčun, »nervoziteta« kuharica Zefa in policaj oko postave. Tudi ostali so nadpovprečno igrali. Priporočam pa igralcem, naj posvečajo vso pažnjo tehnični strani. Gibi nog so bili precej okorni. Gasperček pa kot »deus ex machina« je vse navzoče zadivil s svojimi včasnimi res slanimi dovpti, ki so pa vzbujali med občinstvom smeh in zadovoljstvo.

—lj Zima se še ne more posloviti. Stari nebeščanski režim traja in nič ne kaže, da se bo spremenil. Vsi smo že do grla siti uraza, burje ter snega, menda tudi sportniki. Nebo je pa čemerikavo in kot zadregi, ali nam naj postreže zopet s snegom ali čim drugim. Zdaj se moramo zadovoljiti z najfinjšim pršicem in z napovedmi vremenskih prerokov, da bo nekaj časa še tako vreme.

—lj Planinci! Drevi ob 20. vsi v dvorano Delavske zbornice, kjer bo predaval dr. Ivan Krajač o Velebitu.

—lj Predavanje dr. Krajača o Velebitu. Drevi ob 20. uri bo predaval v dvorani Delavske zbornice dr. Ivan Krajač o Velebitu. SPD opozarja planince in vse druge, ki se zanimajo za lepoto prirode, na to zanimivo prireditev ter jih vabi, da počaste predavanje s svojim posetom. Dr. Ivan Krajač je toliko potoval po Velebitu in napisal o tem pogorju toliko zanimivih in občudljivih študij, da velja po pravici za enega najboljših poznavalcev Velebita. Zato bodo njegova izvajanja, ki jih bo pojasnjeval okrog 70 krasnih diapozitivov gotovo v polni meri zadovoljila vse one, ki se žene poznati z lepoto in zanimivostmi Velebita. Sedeži po Din 10, stojšča po Din 5 se dobe v predprodaji pri pisarni SPD, Masarykova cesta 14 in drevi od 19. ure dalje pred dvorano Delavske zbornice.

—lj Beraški eldorado v Hradeckega vasi. Sicer zdaj povsod kar mrgoli beračev vseh tipov, največ jih je pa le pod Golovcem, kjer se počutijo še najbolj varni. Ne vemo, kdo je med njimi najbolj potreben pomoči, vsem pa itak pri najboljši volji ne uoremo ustreči. Romajo kar v procesijah skozi vas od jutra do večera, v neki hiši se jih je oglasilo večerj dopoldne 25. Zenske, ki so same doma, trepetajo pred njimi, zlasti, ker so nekateri nasilni ter razbijajo tudi po zaprtih vratih, da se majajo hiše v temeljih. Treba bi bilo, da oblasti zaščitijo Podgolovčane pred berači vsaj nekoliko, ker si sami ne vedo več pomagati.

—lj IX. delavski prosvetni večer »Svobode« in »Zarje«, se bo vršil v sredo 9. marca t. l. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani. Na tem večeru sodelujejo: Delavska godba »Zarja«, govorni zbor Delavskega odra ljubljanske »Svobode«, pevski odsek »Grafike«, salonski orkester »Grafike« in oktet »Ljubljanske Zvone«. Vmes je violina-šolo, solospeli, šranjel »Grafike« in Stanko Bitezki nastopi s bumoriščno razpravo o »avtomobilu«. Mali jazzband s klavirjem z malim Zorkom in Vojko Prelovcem zaigra več veselih komadov, Vojka Prelovce pa še zaigra klavir-solo Čajkovskega: »Pesem škranjčeka«. Umetniška plesalka Katja Delakova zapleše Sergeja Prokofjeva: »Grotosni marš« in Musorgskega ruski ples »Gopak«. Pri klavirju je konservat. Menardijeva. Večer bo lep. Vstopnine ni.

—lj Ljubljanska sokolska župa vabi članstvo ljubljanske in okoliških društev, da se udeležijo slavnostne akademije v počast prezidenta T. G. Masaryka, ki bo jutri ob 20. v dvorani Delavske zbornice. — Opozarjamo vsa bratska društva na radio predavanje o 100-letnici rojstva dr. M. Tyrša, ki bo jutri ob 20. — Zdravo! Zupna uprava

—lj Sokol IV. proslavi 100-letnico Tyrševoga rojstva v soboto, 5. t. m. ob 6. zvečer v telovadnici šole na Prulah z nagovorom društvenega prosvetarja br. Skubica. Obvezno za vse članstvo, naraščaj in deo. — Vabimo tudi ostalo občinstvo. — Zvečer ob 20. istega dne pa bo družabni večer pr. br. Joška Jelacina na Dolenjski cesti. — Ves čisti dobiček je namenjen fondu za vesokolski zlet v Pragi. Zato vabimo vse prijatelje našega društva, da se te prireditve udeležijo v častnem številu.

—lj Sokol VI. — vabi svoje članstvo na proslavo 100-letnice rojstva dr. Miroslava Tyrša, ustanovitelja Sokolstva, ki se vrši v soboto 5. t. m. ob 20. uri v društvenih prostorih. Pozivamo članstvo, da se te proslave sigurno udeležijo. 164-n

—lj Francoski institut v Ljubljani opozarja na dve zanimivi predavanji v francoskem jeziku in sicer: v torek, 8. t. m. ob 9. zvečer v društvenih prostorih v Narodnem domu: sklopično predavanje gospodične Anthoine: »Fantasmeleau in gradovi ob Loire«; v četrtek, 10. t. m. ob 6. zvečer v univerzitetni zbornici: »Napoleon in romantizem«; predaval bo gospod. Lotte, univerzitetni profesor iz Aix. Vabljene vsi, ki se zanimajo za francoski jezik in kulturo. 163-n

—lj Danes ZKD film »Nesmrtni potepuh«. Ob pol 3. pop. predvaja ZKD v prostorih Elitnega kina Matice prekrasen film »Nesmrtni potepuh« z Liano Haid in Gustavom Frölichom v glavnih vlogah. Film se odlikuje po krasni in globoko ganljivi vsebini ter ga vsakomur najtopleje priporočamo.

—lj Ustanovni občni zbor krajevene organizacije Prule J. R. K. D. se vrši v soboto, dne 5. marca ob 8. uri zvečer v prostorih gostilne Kavčič na Privozu. — Vabimo vse somišljenike, da se ga polnoštevilno udeležijo. Pripratiljmi odbor

—lj Ustanovni občni zbor krajevene organizacije J. R. K. D. za barjanski okraj bo v torek, 8. t. m. ob 20. v salonu pri g. Marčetu na Dolenjski cesti. — Vabimo vse somišljenike, da se ga polnoštevilno udeležijo.

—lj Ustanovna skupščina JRKD za šentjakobski okraj. V osebnosti vabilih je pomotoma izostala ura kdaj se vrši ustanovna skupščina JRKD. Objavlja se tem potom, da se vrši ustanovna skupščina JRKD za šentjakobski okraj v Ljubljani drevi ob 20. uri, v gostilni pri Kafježu v Florjanski ulici, na kateri bo poročal poslanec g. dr. Stane Rape.

—lj Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani ima danes v petek, 4. t. m. ob 18. uri redni občni zbor v OUZD. Vabimo vabimo, da se članstvo občnega zbora udeležijo.

—lj Hotel Tivoli Dancing, došli novi artist, odprto do jutra. 157-n

—lj Koncert učiteljskega pevskega zbora. V III. delu je na sporedu Adamič s šestimi narodnimi pesmimi po napevih iz znane Kokošarjeve zbirke. Adamič je napisal te zbere s svojo priznano spretnostjo za ženski zbor. Kompoziciji so izključno dekliški teksti in tvorijo cel ciklus šestih zborov nekako celoto, ki je po svoji naravi harmonizaciji in pestrosti izredno zanimiva. Izvajajo se iz rokopolisa prvič na ljubljanskem koncertu dne 7. t. m. ob 20. uri v Unionski dvorani.

—lj V kapeli slov. starokatoliške cerkve na Gosposveti cesti št. 9 bo v nedeljo dne t. m. redna služba božja ob 9. uri. —lj Izvrstna burka na šentjakobskem odru. V soboto in nedeljo se bo vprizorila na šentjakobskem odru velezabavna burka »Sedem njegovih grehov«, ki je doživela dosedaj štiri razprodane dvorane. Vselej svoje sime komike se je izredno priljubila posetnikom, tako, da jih je mnogo gledalo to izredno burko že po dvakrat. Pri predstavi sodelujejo dame Wrišcherjeva, Bučarjeva, Gorjupova, Košakova in Pirčeva, ter v glavnih vlogah g. Lavrič, Škerlj, Petrovič, Kukman in Moser, v manjših vlogah pa je zasledeno skoro vse ostalo osebje. Interesantno predigro poje izvrstni kpletist g. Danilo Bučar. Vstopnice se dobe pri gosp. Milošu Karaničniku na Starom trgu. Izro je srečal gosp. Miran Petrovič. Cenjene posetnike prosimo, da kupijo še v predprodaji svoje prostore.

Zimski pomenki Prleka

Prleki krize še ne poznajo — Smučanje brez smuči — Huda bitka v vasi

Lahonci, 1. marca.

Ne morem vam poročati o kakšnih grozovanskih zimskih sezonah, ne o smučarski, ne o plesni, kakor nas tolažite vi s svojimi, ki so gotovo neznansko važne za vaš kulturni svet onkraj našega od sveta odrezanega kraljestva. Toda, če so vaši problemi tako važni za kulturni svet ter vaši dogodki zaradi tega tako znameniti, niso naši baš iz tega razloga nič manj važni, saj, če Prleki nismo tako neznansko zaslužni za vašo kulturo, smo pa gotovo kar eksotični in vas bodo naše zadevščine gotovo vsaj nekoliko zanimale.

Ne moremo se pa tudi ponašati tako s križ in težavami kot vi, ter tudi nimamo takšnega fenomenalnega talenta za udiho-vanje. Nič nas ne tare, nič ne boli, upamo pa, da se počutite tudi vi enako prijetno. Sicer nismo upravičeni izražati mnenja o tem. Zdi se nam pa vendar, da se godi ljudem dobro po vsem svetu, saj se zdaj nihče ne vozi skozi Prlekijo ter se ljudje gotovo povsod tiše zapečkov.

Mi pa tudi ne reflektiramo na tuje in smo še celo veseli, da nas nihče ne obišče, ker b. nas sicer lahko okužil s tisto vašo zloglasno boleznijo, ki je baje zmešala glave vsemu svetu. Torej krize še ne priznava in ne poznamo. Zato tudi ne pričakujemo, da bi nas kdo prišel tolažiti. Živimo mirno in se ne razburjamo, pametni smo pa tudi dovolj, da se raje hvalimo ali t. dovratno molčimo, kot da bi nudili ostalemu svetu povod, da bi nas pomiloval.

Pri nas ni nič narobe, to zimo smo dobili tudi primerno porcijo snega, nič premalo, nič preveč, kar vam seveda tudi moramo sporočiti, da ne boste mislili, da se lahko ponašate le vi z njim. Ker smo baš pri snegu, moramo pripomniti, da pri nas nihče ne propagira belega sporta, čeprav imamo idealen teren zanj. Stvar je kaj enostavna. Kar se sploh sporta tiče, smo v Prlekiji še vedno skrajno reakcionarni. Čeprav je tudi naša mladina napredna, mislimo neznani spol in modo, vendar si nihče ne boli glave s sportnimi vprašanji ter nas zato tudi še ni zajela smučarska epidemija. Smo pač nazirajna, da je najprimernejši ter najboljši sport delo, ki ga nikdar ne pogrešamo. Vsaj toliko ga imamo tudi pozimi, da nam doslej še ni bilo treba uvesti nobene zimskosportne panoge. Kar se tiče smučanja posebej, je treba povedati, da ne pogrešamo poleg snega niti smučanja. Vina je v Prlekiji še vedno dovolj in preveč, da nam ni treba nikatiki smuči. Smučamo se dan za dnem v vseh legah in že po tradicionalno preizkušenih načinih. Prvenstva v tej tehniki smučanja nam ne bo mogel vzeti nihče v doglednem času.

Nekateri mislijo, da se bodo razmere pri nas zboljšale v pogledu tega »žalostnega« poglavlja, namreč našega smučanja. Pravijo, da bo kmalu iztebljena zloglasna šmarnica, po kateri baje gospode tako glava boli, nas pa prav nič, čeprav smo že vso uničili, kar je bilo tekoče. No, ker pa toliko govorite o nekem treznostnem gibanju v Ljubljani, kjer imate baje več dalmatinskih vinočev kot je pri nas hišnih števk, moramo priznati, da je tudi naše gibanje precej živahno, čeprav se vam morda ne zdi tako treznostno kot je vaše. Včasih ste sicer pisali z najbolj mastnimi ter debelimi črkami o pobojih ter drugih junastvih, ki jih je baje vse zakrivila nesrečna šmarnica. Zdaj ste obmolknili, mi smo pa tudi nekoliko pametnejši, vsaj toliko, da ne ohešamo medsebojnih obračunov na velik zvon. In tudi resnici na ljubo moramo priznati, da se včasih vseeno še premikastimo, pri čemer pa le dokažemo, da so naše kosti solidne ter prenesemo celo več kot bi mogel vaš splošno znani potrpežljivi papir.

Nedavno smo se prav pošteno spoprijeli, o čemer pa seveda niso poročali listi, toda stvar ni bila tako skrajno žalostna, da bi vam je ne smeli razodeti. Povsem navadna stvar je gotovo v Ljubljani, če se ga zažehate na vse žive in mrtve in baje velja izven meje Prlekije za neko posebno čast, če si pošteno okajen, zato je razumljivo, da tudi pri nas sodimo vitezov majavih postav nekoliko milejši kot bi jih najbrž morali. Zato pri nas ni posebna sramota, če se ga nakreše kdorkoli in so tudi naši gospode skoraj vsi vredni sinovi Prlekije. Pijemo vsi, kolikor imamo in kar se da, da se zaostajajo drug za drugim viničarji, kmetje, vinogradniki, pa tudi ne uradniki.

V neki vasi so se postavljali imoviti kmetje iz sosedne vasi, kako ga znajo nositi, kmeti so neke opravke tam in niso bili preveč skromni. Vozili so se bahato s konji tik ob hišah, da so hišni vogači kar odletavali po cestah. Vaščani so gledali v splošnem to početje z razumevanjem, protestiral je pa samo neki mladi gospodar, ki se je nekoliko preveč ustrašil za svojo hišo. Prisopilal je strašno razburjen iz hiše ter vprašal ohole dirke, če mu mislijo odpeljati hišo z dena vred. Kaj takšnega si ponosi kmetje seveda niso pustili reči, kajti kmet se ne eni za takšnega bajtarja. Žigar bajta ni vredna niti toliko, da b. jo pos povohal in da mu lahko povrne škodo, če hoče kar takoj po butici ali pa z odposlanstvom v kuverti. Mladi gospodar bi bil kmalu skočil iz kože zaradi te nezasišane žalitve, v ozki so pa dejali, da se naj nikar ne napihuje, ter so začeli bombardirati njegovo palačo z opeko, ki so jo baš prevažali. Pri tem seveda niso gledali, kam je opeka padala in se je moral napadenec sam pobrigati, da ni dobil kakšne za spomin.

Toda s tem vsa zadeva še ni bila poravnana, razvila se je prava pravcata bitka kot med Japonci in Kitajci. Voznikom je kmalu zmanjkalo municije ter so juršali kar na hišo, v katero so vdrl z velikim junastvom in vrhli vsa vrata s tečajev V bajti so se spoprijeli kar na pesti, ponosni

kmetje so se seveda najbolj odlikovali ter udrihali okrog sebe, da se je kar kadilo. Posebno junaški je bil eden, ki je naskočil kar na žensko, ki ga je hotela ohladiti z nekoliko premrzlo vodo, ter jo je obdelaval ne glede na njeno nenavado stanje. Napadeni hiši so morali priskočiti na pomoč še ostali vaščani obeh spolov, predvsem so pa bile mobilizirane ženske, ki so se oborožile z metlami, burkljami, loparji, nekateri pa s cepci. Slednje so se v začetku izkazale za najbolj junaške, v odločilnem trenutku, ko je bilo treba začeti udrihati, so pa prav tako junaško pobegnile z mejdana. Vaščani so naskočili hišo trikrat, toda vedno z neuspehom kot Japonci Sanghaj. Mrtvih sicer ni bilo, ranjeni, ki jih je pa bilo nešteto, se niso pritožili, odnosno jih ni hotel nihče poslušati. V Prlekiji si pa krojimo zakone nekoliko po svoje in se slabši navadno ne sme pritoževati. Kolikor ti nalože, toliko moraš nositi.

Nikar pa ne mislite, da smo tako strašno krvoločni, to je pač naš sport ter nam ni treba, da bi si lomili kosti na smučeh. Bolnice tudi nimamo ter radi odstopamo ob obolnico v Ljubljani vašim smučarjem in vemo, da je itak vedno prenapolnjena.

Strašnejši novic zdaj nimamo, da bi vam z njimi postregli, čeprav vemo, da jih najbolj cenite. Zdaj koljemo še vedno le prašiče in se z njimi zabavamo, včasih pa tudi kakšno kravo, da nam prehitro ne pogine. Končno vas torej vladno pozdravljamo, saj upamo, da smo si ostali prijatelji in da ste se marsičesa pametnega naučili iz tega, kar smo vam namignili med vsticami.

Samo še danes nepreklicno zadnjikrat

Ufa film! Premiera!

Ob 4., pol 6., pol 8. in 9.

Slovo

Roman iz velemestnega družinskega penzjonata.

Brigita Horney

V. Sokolov

OD JUTRI NAPREJ DO NADALJNEGA ZAPRETO!

Zvočni kino Ideal

Iz Celja

—c Obrtniško predavanje v Celju. V ponedeljek, 7. t. m. ob 8. zvečer bo v dvorani Obrtnega doma v Celju vladno obrtniško predavanje s sledečim dnevnim redom: 1. Obrtni zakon, 2. Važna obrtniška vprašanja. Vabijo se vsi obrtniki iz Celja in okolice, da se tega predavanja polnoštevilno udeležijo. —

—c Smuški tečaj na mozirski planini. Smučarski klub Celje priredi od 13. do 20. marca na Mozirski planini smuški tečaj za izvežbane smučarje. Tečaj se vrši pod vodstvom priznanega dobrega smučarja po novi in moderni Arlbergovi metodi. Tečajnika znaša za osebo Din 30,— in se je treba prijaviti pri Smučarskem klubu Celje, gosp. Fr. Gračnerju do 12. marca. Skupen odhod v nedeljo 13. marca s savinjskim vlakom ob pol 8. zjutraj. Celodnevna oskrba stane v Mozirski koči, ki je oskrbovana, od Din 40,— do 50,—. Snega je že zadosti in je smuka idealna, ker je skoraj povsod prišči, razen na solnih straneh. Za udeležence tečaja je predviden tudi dvodnevni izlet preko vseh grebenov Mozirske planine do Raduhe.

VALČKOV VEČER

SOKOLA I NA TABORU

★

V SOBOTO DNE 5. MARCA T. L.

—c Smrtna kosa. V celjski javni bolnici je umrl 2. t. m. 19letni Vinko Šumej, mizar-ski pomočnik pri mojstru Vinku Fidlerju v Sv. Juriju ob južni železnici. Truplo je bilo prepeljano v Sv. Jurij in danes tamkaj pokopano. N. v. m. p.

—c Strokovna zadruga mizarjev v Celju bo imela svojo letošnji občni zbor v nedeljo 13. t. m. ob 8. zjutraj v veliki dvorani »Obrtnega doma« v Gladališki ulici. Zadruga šteje trenutno 197 članov.

—c Najden je bil 2. t. m. pri železniškem podvozu ob mostu čez Voglano zavitek, v katerem so se nahajali 3 m. risane kotenine. Zavitek se dobi pri tukajšnji mestni policiji.

—c Drevi bo drugi večer sokojskega českega ušnega tečaja, ki ga vodi br. nž. Ozvald v tukajšnjem Sokolskem društvu. Tečaj se vrši v risalnici mestne narodne šole v Gregorčičevi ulici vsak torek in petek ob pol 19. Drevi se še lahko prijavijo novi udeleženci.

—c Jutri zvečer bo »Planinski sejem«. Jutri ob 20. se bo pričel v vseh prostorih Celjskega doma tradicionalni »Planinski sejem«, ki ga priredi Savinjska podružnica SPD v Celju. Med zanimivostmi, ki jih bo nudil ta sejem, naj omenimo novo otvorjen planinski muzej, v katerem bodo Celjani in okolici iz vseh krajev naše mife domovine mogli videti »epiča janskega medveda« (slepica medvedica), podkev trojanskega konja, na katerem je Atila jahal čez Alpe, različni lani najdeni predmeti na ležiščih v Pakernikovi koči itd. Gostoval bo tudi znani kabaret in variete »Hudi prask«.

Albert Sorek

Čudodelni zdravnik

Roman

— Da, gospod, in hudo me skrbi, ker teh krajev ne poznam in ker sem izpremenil smer svojega potovanja tako, da me prijatelji ne bodo pričakovali. Pri imenu Saint-Vigor je Andre zdravnik. Abbe je nadaljeval:

— Ali dobim tam vodnika?

— Seveda; mene bo čakal voz v pristanišču, lahko se boste peljali kar z menoj.

— Če vas ne bom nadlegoval.

— Nasprotno.

Andre je moral na vsak način spraviti abbea k sebi na voz in si pridobiti njegovo zaupanje. Tako so se mu najlepše odpirala vrata Saint-Vigora. Na to drobno diplomacijo se je spoznal. Ko je Dotti sedel pri njem na vozu, sta bila že dobra prijatelja.

Med živahnim kramljanjem sta prispeela v Saint-Vigor. Abbe je dokaj težko zlezal z voza. Ta čas, ko je trkal na vrata, se je Andre odpeljal naprej. Monsignor je zagledal vso Rofosovo rodbino na peronu, kjer ga je pričakovala.

Stresel je suture, da je spravil iz gub tobak, ki ga je bil raztresel pri nosenju, potem je pa vzravnal svojo postavo, privzdignil brč svoj trioglavi klobuk, stopil resno in spoštljivo h gostiteljem ter jih pozdravil.

Athenais, zelo nervozna, je komaj vsaj na zunaj ohranila svoj običajni mir. Dotti je velela odvesti v slavnostno sobo, ki mu je bila pripravljena. Čez pol ure je prišel gost v salon.

Athenais ga je predstavila bratu, obema Fontemorsoma, domačemu župniku in Emmi.

— Moja nečakinja, — je dejala.

Abbe se je vsem smehljajal. Emmo je pozdravil posebno vladno.

— Aha, — je pomislil, — zdaj pa že razumem zanimanje mojega mladega prijatelja za saint-vigorske starine. In skrivaj je pomežiknil Emmi ter si mislil:

— Prav ima, da je tako navdušen za italijanske slikarje. To je model, da si lepšega ni mogoče želeli.

Athenaido je njegova ljubeznivost kar očarala. Prvi pogled je ni presenetil, toda kmalu je našla v njem to, kar je v njem iskala.

— V velikih skrbih smo bili zavoljo vas, monsignor, — je dejala. — Če bi nam bili sporočili, kdaj se pripeljete, bi vas bil moj brat čakal.

— Jaz se moram ponižno opravičiti, gospodična; toda nisem vas hotel nadlegovati.

— Kako ste pa prišli sem iz Quilleboefa?

— Zelo lahko, gospodična! Na parniku sem se seznanil z zelo ljubeznivim mladeničem; če se ne motim, je vaš prijatelj; piše se pa — ne vem seveda, če bom prav izgovoril — Andre Maylian.

Dotti je mislil, da ne bo napravil posebnega vtisa, če vrže to ime v salon. Pa se je zmotil. Emma je prebledela, Onesim se je obrnil k očetu. Fontemors je nervozno odložil očala. Athenais je zardela. Samo Rofosse je ostal dobre volje. Župnik je pa debelo gledal, kakor da ničesar ne razume. Dotti mu je ponudil ščipec tobaka.

Sredi splošne tišine se je oglašil Rofosse, rekoč:

— On je v resnici naš prijatelj.

— Torej vam čestitam, gospod baron, to je imeniten deček, vodnjak učnosti, zaklad zabave; pozna zelo dobro zgodovino Normanov na Siciliji, a sicilski Normani, gospod baron, to je moj konjiček. Med njimi je bil tudi en vaš prednik; o tem se še pomeniva...

V salonu je nastala mučna tišina. Baš pravočasno je prišel sluga povedat, da je gostija pripravljena. Do polovice gostije se je govorilo malo. Pri vsej svoji požaruški zunanosti je bil Dotti italijansko zmeren. Jeli se je komaj dotaknil, pil je pa samo vodo. To ga pa ni motilo, da bi ne koval v zvezde vseh jedil in vina. Domači župnik, bled, suh in sestradan stric z dežele, je jedel za štiri in pil sekt; pri tem je pa mislil, da bi zakrivil strašno nedostojnost, da celo smrtni greh, če bi izrazil svoje pozelenje po dobri jedi in pijači z besedami.

Dotti je vpraševal Rofossa, kako kaj gospodari, kako kaže žito in koliko ima gozdov, toda odgovarjal mu je Fontemors.

Abbe se je zanimal zlasti za divjačino, kako izumira.

— Slišal sem, — je dejal, — da je kriva poleg revolucije tudi razdelitev veleposestev.

Athenais je vskočila s svojo duhovitostjo, rekoč:

— Vi se paanimate za vse, monsignore.

— Eh, gospodična, to je težka uganaka, — je odgovoril monsignor, — za to se zanima mnogo narodnogospodarskih strokovnjakov in tudi — zelo skromno rečeno — lovec; meni ubogemu Italijanu manjka namreč še mnogo do narodnogospodarskega strokovnjaka...

— Vi se prištevate med narodnogospodarske strokovnjake? — je vprašal Fontemors in se zaničljivo ozrl na Athenais.

— Žalibog da, gospod grof...

Dotti je poznal to rodbino komaj dobro uro, pa se v tituliranju nobenkrat ni zmotil. Domači župnik se temu kar ni mogel dovolj načuditi.

Dotti je ponovil:

— Žalibog da. Sem lovec, toda na lov ne hodim več; pač sem pa rad hodil na lov, ko sem bil na Siciliji.

— Kaj ste smeli? — je vprašal župnik ponižno.

Athenais ga je srdito pogledala. Župnik je zardel in zamrmral, da bi rad košček kruha.

— Ah, gospod župnik, tam doli smo ali bolje rečeno smo bili doma sami med seboj... Na naših samostanskih poslopih, gospod baron, so bili sijajni lovi... pred revolucijo... Za lov sem zelo navdušen... Bil sem rojen za vojno... Tak, kakršnega me tu vidite, gospod baron, sem prevedel in komentiral dve razpravi o strategiji, eno Famiara Strade, ki je res remek-delca... Čital sem tudi vašega Montluc...

Voltaireovec Fontemors je navdušen pil burgundca. Onesim je v zadregi pogledoval v strop. Athenais je mečkala prtiček. Stari Rofosse je bil nekam zamaknjen. Potem so šli v salon na kavo.

Onesim je sedel pri abbeju in govoril o politiki. Začel je kar z rimsko politiko; samo ob sebi se razume, da je za cerkev, toda samo pod pogojem, da cerkev v tem in onem popusti.

Monsignor ga je pustil govoriti. Potem je pa odgovoril:

— Mislite pismo Edgara Neya? To je vaš diplomatski brevir, vas Francozov! Eh! V čem naj pa popustimo? Neprestano se govori o popuščanju, pa nihče ne pove, kaj naj cerkev stori.

Mandžurija samostojna republika

Izredno bogata dežela, ki šteje okrog 30 milijonov prebivalcev in ima nad polovico vseh kitajskih železnic

V prestolici Mandžurije Mukdenu je bila te dni proglašena neodvisna mandžurska republika, ki naj bi ji pripadalo poleg treh provinc prave Mandžurije se prilagajajo del Mongolije. Težko je povedati, kako dolgo se bo nova republika držala. Čeprav so jo proglasili Kitajci, velja splošno za delo Japoncev, ki imajo življenjski interes na tem, da bi bila Mandžurija v prijateljskih odnosih z njimi. Mandžurija leži v severovzhodnem delu Kitajske. Na severozapadu, severu in vzhodu meji na Rusijo, na jugu na japonsko Korejo in po svoji naravni legi je nekakšna zagovoda med sovjetsko Rusijo in Japoncem. Pred dobrimi sto leti je bila Mandžurija še zanemarljiva in zapuščen dežela, poljedelstvo je bilo primitivno in v vsej deželi je bilo komaj 10 industrijskih podjetij. Takrat je štela Mandžurija okrog 5 milijonov prebivalcev.

Rusi so pa kmalu spoznali velik pomen te dežele in bili so prvi, ki so z vzhodno-kitajsko železnico spojili Mandžurijo z Evropo. Ob novi železnici je zrastle več mest, med njimi tudi Harbin. Japonci so pa zgradili pozneje v prvi vrsti iz strateških razlogov južno mandžursko železnico, njim so pa sledili Kitajci s štirimi železniškimi progami, zgrajenimi z japonskim kapitalom, štiri so pa zgradili s svojim denarjem. Zdaj ima Mandžurija okrog 6000 km železniških prog, kar znaša nad polovico vseh kitajskih železnic.

Železnice so omogočile izkoriščanje bogatih naravnih virov Mandžurije. V deželo so začele prihajati množice priseljencev in tako je postala Mandžurija zadnja leta najbogatejši del Kitajske. Zdaj šteje okrog 30 milijonov prebivalcev, med njimi večina Kitajcev, dočim je Japoncev samo okrog 200.000.

Fordovi načrti

Gospodarska kriza je zajela tudi Ameriko, toda tam je industrija v rokah širokopoteznih mož, ki jim niti na misel ne pride, da bi stlačili svoje milijone v zaboje in jih deponirali proti ležarini v Švici, temveč razmišljajo, kako bi omilili brezposelnost z novimi investicijami. V tem pogledu je pokazal največ razumevanja in širokogrudnosti avtomobilski kralj Henry Ford, ki je zasnoval največji načrt, kar jih pozna industrija. Izjavil je, da bo riskiral vse svoje premoženje, samo da omili krizo ameriške industrije in preskrbi brezposelnim delom. Ford namerava zaposliti letos 100.000 novih delavcev, ki bodo zaslužili mesečno 52 milijonov dolarjev, materiala bo pa porabil 500.000 vagonov.

V začetku tekočega tedna je kupil Ford za 140 milijonov dolarjev materiala, jekla pa za 47 milijonov dolarjev. Čim začno dovažati v Fordova podjetja ta material, bodo izdelovale njegove tvornice 5000 avtomobilov na dan. Ford pravi, da bo izdelal letos poldrugi milijon avtomobilov. Samo v svojih tvornicah v Detroitu hoče investirati letos 300 milijonov dolarjev. Tako bo zaposlil sam mnogo novih delavcev, isto bo pa morala storiti tudi pomožna industrija in število brezposelnih bo močno padlo.

Vendar pa imajo Japonci največji interes na tej deželi, kajti njihova industrija je odvisna od mandžurskih sirovin, na drugi strani je pa Mandžurija najboljša tržišče za japonske industrijske izdelke. V mandžursko industrijo je investirala Japonska nad 35 milijard Din.

Glavni produkt Mandžurije je soja, ki je zasejana na ogromnem zemljišču 8 milijonov ha in predstavlja vir neizmernega bogastva. Rodovitna zemlja Mandžurije pa še daleč ni v polni meri izrabljena. Obdelati bi se dalo še nad 30 milijonov ha zemlje. Mandžursko poljedelstvo se pa že zdaj ne omejuje več samo na sojo. Prideluje se tudi mnogo pšenice in prosa. Gozdovi pokrivajo okrog 20 milijonov ha površine, poleg tega ima pa Mandžurija bogata ležišča premoga, železa, zlata, svinca, srebra in azbesta.

Samo v premogovnikih v Fušanu blizu Mukdenu je okrog 12 milijard ton premoga. Vsako leto dvignejo tu iz zemlje okrog 7 milijonov ton premoga. V mandžurski industriji zavzemajo prvo mesto mlinci za predelavo soje, nadalje papirnice, tovarne za vžigalice, strojne tovarne, parne žage in tekstilne tovarne. Še nedavno je imela Mandžurija zelo ugodno trgovinsko bilanco. Pred 4 leti je bil njen izvoz skoraj polovico večji od uvoza. Kot dežela za kolonizacijo Mandžurija za Japoncem ne prihaja v poštev, ker bi se Japonci ne mogli privaditi hladnemu podnebnju. Obkole japonskih kmetov, njihova bivališča in domače običaje bi bilo težko prilagoditi zahtevam hladnega podnebnja. Isto velja o hrani, kajti Japonci ne morejo živeti brez riža, ki ga pa v Mandžuriji skoraj ni mogoče dobiti.

ja in število brezposelnih bo močno padlo.

Najmarljivejši parlament

Španskim kortezom so včasih očitali apatičnost, toda po krivici, kajti ta parlament je zdaj najmarljivejši na svetu. Zaseda namreč skoraj nepretrgoma že od 14. junija 1931. Od 14. junija do 11. decembra je razpravljalo o novi ustanovi, izvolil novega prezidenta in vrnil državi po osmih letih ustavno stanje. Šele ko je bila sprejeta ustava, so si privoščili poslanci 14-dnevni božični dopust. V januarju je sprejel parlament zakon o ločitvi zakona in o sekularizaciji pokopališč. Ta dva zakona sta naletela na ogorčen odpor manjšine katoliških strank.

Potem se je začela razprava o proračunu, ki mora biti končana do 31. marca. Za to razpravo vlada med poslanci največje zanimanje. Čas hiti in zato se vrše večkrat tudi nočne seje. V razpravo je prišlo tudi vprašanje prezidentove plače. Pred volitvami je bilo določeno, da bo prejemal prezident na leto 1 milijon pezeta, 250.000 pezeta za reprezentacijo, 250.000 pezeta za potovanja. Parlament je to odobril. Ci-

vilna lista kraljeve rodbine je pa znašala letno 9 milijonov pezeta, tako da prihrani Španija mnogo že pri poglavarju države.

Brezposelnost po svetu

Statistika mednarodnega urada dela v Ženevi kaže skoraj po vsem svetu mnogo večjo brezposelnost v letošnji zimi, kakor je bila v lansk. Nekateri države navajajo sicer samo tiste brezposelne, ki dobivajo podpore, druge pa vse registrirane brezposelne ne glede na podporo, vendar se je pa posrečilo mednarodnemu uradu dela sestaviti dokaj točno statistiko, ki nam nudi pregledno sliko brezposelnosti v posrednih državah v letošnji zimi.

Število brezposelnih se je povečalo letos čez zimo v Novi Zelandiji za 508%, v Franciji za 523 v Latviji za 116, v Belgiji za 98, na Holandskem za 94, na Finskem za 73, na Češkoslovaškem za 57, v Italiji za 53, na Danskem za 49, v Rumuniji za 36, na Švedskem za 35, na Madžarskem za 30, na Estonskem za 33, v Kanadi za 25, v Nemčiji za 24, na Norveškem za 21, v Avstriji in Angliji za 7, na Poljskem pa za 4%. Zanimivo in značilno je, da naša država skoraj v nobeni mednarodni statistiki ni omenjena. Kriva bo pač malomarnost na tej ali oni strani.

Javne usmrtitve v Franciji

Francoska porotna sodišča so redko tako stroga, da obsodijo zločinca na smrt. V Franciji odloča namreč porota ne samo o vprašanju krivde, temveč tudi o kazni. Vendar se pa tudi v Franciji pripeti, da izreče porota smrtno obsodbo. V takih primerih se izvrši smrtna obsodba po stari navadi javno pred glavnimi vrati jetnišnice. Zločinca usmrtijo zgodaj jutraj, prostor pred glavnimi vrati jetnišnice pa je obkrojen izprazni in obkroji policija tako, da je javnost usmrtitve prav za prav samo formalna.

Burni prizori, ki so se odigrali ob usmrtitvi mladega morilca letos v začetku januarja v Parizu, so pa znova potrdili v ospredje vprašanje, ali bi ne kazalo usmrtiti zločince na dvoriščih kaznišnice, kakor je to v drugih državah. K usmrtitvi mladega morilca v Parizu se je zbrala namreč velika množica radovednežev, ki so prodrli policijski kordon. Ura usmrtitve je bila prejšnji dan razglašena po radiu in na smrt obsojeni je bil iz onega polsveta na Montmartu, ki hodi ob pol petih jutraj šele spat in ki je zelo navdušen za take prizore.



Najboljše, najtrajnejše, zato in cenejše!

NAROČAJTE SLOVENSKI NAROD

MESÉČNA NAROČNINA DIN 12.-

KLIŠARNA

Telef. 2495



Izvršuje enobarvne in večbarvne črtne klišaje, enobarvne in večbarvne autotipije, kombinirane klišaje za navaden in finiji papir, klišaje po perorih, slikah in risbah, rokopihih in fotografijah za razglednice, reklamne slike, vinjete

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 23.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor enkrat — Na vprašanje brez znakov se odgovarjamo Najmanjši oglas Din 5.—

PRIMA BUKOVA DRVA
dostavljena na dom: cela 115.—
dinarjev, žagana 125.— Din in
klana 135.— Din. — Putrich,
Dolenjska cesta 6. 1030

Najcenejši nakup!
KONFEKCIJA — MODA
ANTON PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 22/T

Vsak dan sveže pečene
JARČICE
V DELIKATESI
K. Jarc
»PRI TURISTU«
DUNAJSKA C. ŠT. 9

ČEVLJI
NA OBROKE
»TEMPO«, Gledališka ulica 4
(nasproti opere) 19/T

MALI »PEUGEOT«
štiriseden, v dobrem stanju
za 7000 Din prodaja Vilko Maroli, Dolnji Logatec. 1055

ŽAGARJA
samostojnega in dobro izurjenega sprejemnika takoj za polno-jarmenik. — Ponudbe na naslov: Žaga Loče pri Poljčanah. 1056

GAJEV HRAM
danes došle sveže morske ribe. Zvečer kraški in sirovi štrudli. — Se priporoča M. S. Rebec. 1057

DIN 125.—
1 m³ žaganih bukovih drv prama kakovosti nudi — Velepčič, Sv. Jerneja cesta 25. — Telefon 2708. 23/T

ENONADSTROPNO HIŠO
pripravno za vsako obrt, z majhnim vinogradom, nekaj zemlje in sadnim vrtom, ob glavni cesti v Senuči, event. tudi samo hišo prodam. — Pojasnila daje Sopaher, Coklavica, pošta Senuči. 1054

STROJEPISNI POUK
1. 2 in 3 mesečni večerni tečaj za začetnike in izveščance. Začetek 1. marca. Vpisovanje ob torkih in sobotah od 6. do 8. ure zvečer. Šolnina zelo nizka. Christofor učni zavod, Ljubljana, Domobranska cesta 7/L. 965

LA ŠTAJERSKA JAJCA
od 50 komadov naprej, komad po 80 par razpošilja Franjo Steinbauer, Kapela pri Radencih. Pri večjem odjemu nižje cene. 1007

LOVSKI PES
belorjavo pisan, ki sliči na ime »Rino«, se je zatekel. — Od-dati ga je proti nagradi na naslov: Žaga Loče pri Poljčanah. 1056

Couch zofe



DOBITE PRI TAPETNIKU

RUDOLF SEVER

LJUBLJANA, Marijin trg št. 2. — Telefon št. 2622.



Lovske puške, floberte, brovning pištole, lovske in ribiške potrebnine

F. K. KAISER, puškar

LJUBLJANA, Kongresni trg 9

Najboljši češki blagovi

Zajamčeno čistovollene

moške in damske blagove

zadnjih novosti za

pomladno in letno sezijo

razpošilja starorenomirana ZALOGA TVORNICE

SUKNA

Siegel - Imhof - Brno

Palackého tř. 12, Češkoslovaška

Največja izbira. — Najnižje tvorniške cene. — Naj-solidnejša izvršitev vseh naročil. — Na zahtevo vzorci zastoj in poštne prosto.